ФП 2025-4
ISSN 1995-6134

УДК *351.74:342.56:355.01*
DOI: http://doi.org/10.5281/zenodo.17347751

М.С. ЗАЙЦЕВА,
докторант відділу аспірантури та докторантури ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України, доктор філософії, м. Харків, Україна;
e-mail: ZaitsevaMarina0310@ukr.net;
ORCID: http://orcid.org/0009-0007-6048-8510

ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

M.S. ZAITSEVA,
Doctoral candidate, Department of Postgraduate and Doctoral Studies, National Scientific Center "Hon. Prof. M. S. Bokarius Institute of Forensic Expertise", Ministry of Justice of Ukraine, PhD, Kharkiv, Ukraine; e-mail: ZaitsevaMarina0310@ukr.net;
ORCID: http://orcid.org/0009-0007-6048-8510

PROBLEMS OF ADMINISTRATIVE-LEGAL AND ORGANIZATIONAL SUPPORT OF JUSTICE UNDER THE LEGAL REGIME OF MARTIAL LAW

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEYWORDS)

Постановка проблеми. Запровадження правового режиму воєнного стану в Україні зумовило істотну трансформацію умов функціонування судової системи, не змінюючи при цьому її конституційної природи як самостійної та незалежної гілки влади. Судочинство здійснюється в умовах підвищених безпекових ризиків, втрати контролю над частиною територій, релокації судів, кадрового дефіциту та зростання навантаження на суди відносно безпечних регіонів. Це актуалізує проблему належного адміністративно-правового й організаційного забезпечення правосуддя, збереження його безперервності, доступності та ефективності в умовах дії воєнного стану. **Метою** дослідження є розкриття проблеми адміністративно-правового та організаційного забезпечення правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану. **Методи.** У процесі дослідження застосовано: формально-юридичний метод - для аналізу положень Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", процесуального законодавства та підзаконних актів, що регламентують здійснення правосуддя; системно-структурний метод - з метою виявлення взаємозв'язків між адміністративно-правовими та організаційними елементами забезпечення судочинства; порівняльно-правовий метод - для зіставлення стандартних і спеціальних механізмів організації правосуддя в умовах мирного часу та воєнного стану; формально-логічний метод - для узагальнення наукових позицій і формування теоретичних висновків; аналітико-статистичний метод - для оцінки кадрового стану судів, рівня навантаження та практичних наслідків релокації судових установ. **Результати.** Обґрунтовано, що воєнний стан виявив низку адміністративно-правових проблем забезпечення правосуддя, зокрема фрагментарність нормативного регулювання, колізії між конституційними гарантіями прав людини та спеціальними нормами воєнного часу, ускладнення виконання судових рішень і зниження ефективності адміністративних гарантій незалежності суду. Встановлено, що організаційні проблеми проявляються у територіальних переміщеннях судів, кадровому дефіциті, нестабільності судової інфраструктури, перевантаженні судів та обмеженості технічних можливостей дистанційного судочинства, а також у зростанні безпекових ризиків для суддів. **Висновки.** Зроблено висновок, що забезпечення ефективного правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану потребує системного вдосконалення адміністративно-правового регулювання, підвищення гнучкості організаційних механізмів функціонування судів, посилення кадрового й матеріально-технічного забезпечення, а також розвитку цифрових інструментів судочинства. Реалізація зазначених напрямів є необхідною умовою збереження доступності правосуддя, дотримання принципу верховенства права та гарантій незалежності судової влади в умовах війни.

Ключові слова: *проблеми; адміністративно-правове забезпечення; організаційне забезпечення; правосуддя; судова система; воєнний стан*

***

© Зайцева М.С., 2025
Open access under CC BY license

Problem statement. The introduction of the legal regime of martial law in Ukraine has led to a significant transformation of the conditions under which the judicial system operates, without altering its constitutional nature as an independent and autonomous branch of government. Judicial proceedings are carried out under heightened security risks, loss of control over parts of the territory, relocation of courts, staff shortages, and an increased workload on courts located in relatively safe regions. This actualizes the problem of ensuring proper administrative-legal and organizational support of justice, as well as maintaining its continuity, accessibility, and effectiveness under martial law. The **purpose** of the study is to reveal the problems of administrative-legal and organizational support of justice under the legal regime of martial law. **Methods.** The study employed the following methods: the formal-legal method – to analyze the provisions of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "On the Legal Regime of Martial Law," procedural legislation, and subordinate regulations governing the administration of justice; the systemic-structural method – to identify the interconnections between administrative-legal and organizational elements of judicial support; the comparative-legal method – to compare standard and special mechanisms for organizing justice in peacetime and under martial law; the formal-logical method – to generalize scholarly positions and formulate theoretical conclusions; and the analytical-statistical method – to assess the staffing situation in courts, workload levels, and the practical consequences of court relocation. **Results.** It is substantiated that martial law has revealed a number of administrative-legal problems in ensuring justice, in particular the fragmentary nature of regulatory regulation, conflicts between constitutional human rights guarantees and special wartime norms, complications in the enforcement of court decisions, and a decrease in the effectiveness of administrative guarantees of judicial independence. It is established that organizational problems manifest themselves in the territorial relocation of courts, staff shortages, instability of judicial infrastructure, court overload, limited technical capacities for remote judicial proceedings, as well as increased security risks for judges. **Conclusions.** It is concluded that ensuring effective justice under the legal regime of martial law requires systematic improvement of administrative-legal regulation, increased flexibility of organizational mechanisms of court functioning, strengthening of staffing and material-technical support, and the development of digital judicial tools. The implementation of these measures is a necessary condition for preserving access to justice, upholding the rule of law, and guaranteeing the independence of the judiciary in times of war.

Keywords: *problems; administrative and legal support; organizational support; justice; judicial system; martial law*

Постановка проблеми

Функціонування правосуддя в Україні, в умовах дії правового режиму воєнного стану, відбувається за істотно змінених соціально-правових і управлінських обставин, що безпосередньо впливають на систему його адміністративно-правового та організаційного забезпечення. Надзвичайний характер воєнного стану зумовлює застосування спеціальних правових механізмів, перегляд звичних управлінських процедур та підвищення ролі органів публічної влади у створенні умов для безперервної діяльності судів. Водночас, така трансформація не усуває, а, навпаки, загострює потребу у дотриманні конституційних засад правосуддя, передусім принципів його незалежності, доступності та законності. За цих обставин, адміністративно-правове та організаційне забезпечення правосуддя постає як складний комплекс взаємопов'язаних нормативних і управлінських механізмів, спрямованих на адаптацію діяльності судової системи до умов воєнного стану без підміни судових функцій адміністративним управлінням.

Варто відзначити, що низка проблемних аспектів, пов'язаних із забезпеченням правосуддя в Україні, неодноразово потрапляли у поле зору науковців. Зокрема, О.Ю. Дубинський зосередив увагу на адміністративно-правових механізмах функціонування судової влади в умовах надзвичайних правових режимів, зокрема на питаннях адаптації процесуального та організаційного забезпечення діяльності судів до обмежень воєнного стану, перерозподілу управлінських повноважень у системі судоустрою та забезпечення безперервності здійснення правосуддя; В.М. Лаговський досліджував проблеми інституційної стійкості та організаційної спроможності органів правосуддя в умовах воєнного стану, акцентуючи на питаннях кадрового забезпечення судів, адміністративного управління судовою системою, а також на балансі між вимогами національної безпеки та гарантіями доступу до правосуддя; К.Б. Левченко приділила увагу правозахисному та людиноцентристському виміру функціонування правосуддя в умовах воєнного стану, зокрема проблемам забезпечення основоположних прав і свобод у судовій діяльності, дотримання міжнародних стандартів прав людини під час застосування особливих адміністративно-правових режимів, а також ролі державних інституцій у мінімізації негативного впливу воєнного стану на реалізацію права на справедливий суд.

Втім, незважаючи на значний теоретичний

ISSN 1995-6134

доробок, на сьогоднішній день у зазначеній сфері залишається низка проблем адміністративно-правового та організаційного характеру, які потребують вирішення.

Мета статті полягає у розкритті проблеми адміністративно-правового та організаційного забезпечення правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану. *Новизна* статті полягає в комплексному опрацюванні проблеми адміністративно-правового та організаційного забезпечення правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану. Її *завданнями* є оцінити вплив правового режиму воєнного стану на здійснення правосуддя; узагальнити правозастосовну практику у цій сфері; виділити правові та організаційні проблеми забезпечення правосуддя.

Правові засади здійснення правосуддя в умовах воєнного стану

Воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1].

Відповідно до статті 26 згаданого вище Закону, правосуддя на території, на якій введено воєнний стан, здійснюється лише судами. На цій території діють суди, створені відповідно до Конституції України. Скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється. У разі неможливості здійснювати правосуддя судами, які діють на території, на якій введено воєнний стан, законами України може бути змінена територіальна підсудність судових справ, що розглядаються в цих судах, або в установленому законом порядку змінено місцезнаходження судів. Створення надзвичайних та особливих судів не допускається [1]. Запровадження воєнного стану в Україні суттєво трансформувало функціонування судової системи, не змінюючи при цьому її конституційної природи як окремої та незалежної гілки влади. Судова система опинилася в умовах, коли необхідно було одночасно зберегти безперервність здійснення правосуддя та адаптуватися до об'єктивних загроз безпеці, втрати контролю над частиною територій і різкого зростання навантаження на окремі суди. Окрім того, воєнний стан актуалізував питання гнучкості організації діяльності судів, адже значна їх кількість була змушена змінити місце розташування або фактично припинити роботу, що спричинило перерозподіл юрисдикції та концентрацію справ у судах відносно безпечних регіонів. Це, своєю чергою, вплинуло на строки розгляду справ і на фактичну доступність судового захисту для громадян.

В рамках представленої у статті проблематики слід звернутись до положень "Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки", в якій зазначається, що основними проблемами, які зумовлюють необхідність подальшого вдосконалення організації функціонування судової влади та здійснення правосуддя, є: нездійснення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України своєї діяльності та неможливість відновлення її роботи без удосконалення законодавства; недоброчесність окремих суддів, працівників органів та установ судової влади, випадки толерування корупційних проявів; недосконаліть існуючої системи місцевих судів; неефективність системи фінансового, матеріально-технічного та соціального забезпечення гарантій незалежності судової влади; недосконаліть системи органів судової влади, організації їх діяльності, у тому числі щодо фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів усіх рівнів; функціональна недосконаліть системи органів суддівського врядування та самоврядування; нестача суддів у місцевих та апеляційних судах, надмірне навантаження на суддів у судах усіх рівнів; неефективність процесуальних механізмів касаційного оскарження та формування єдиної судової практики в застосуванні закону судами України; надмірно складні процедури проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, а також порядок складення кваліфікаційного іспиту і методологія оцінювання суддів та кандидатів на посаду судді; неефективні механізми притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності; неналежне виконання судових рішень, неефективність механізмів судового контролю за виконанням судових рішень; відсутність дієвих механізмів альтернативного (позасудового) та досудового врегулювання спо-

ISSN 1995-6134

рів; перешкоди в доступі до правосуддя; тощо [2]. Разом із тим, у розрізі представленої проблематики слід відзначити, що вказаний вище стратегічний документ не повною мірою враховує всі важливі проблемні аспекти, зокрема обумовлені правовим режимом воєнного стану.

Організаційні та кадрові виклики функціонування судової системи в умовах воєнного стану

Так, окремою проблемою є релокація судів. До прикладу, лише станом на 22 серпня 2022 року до Верховного Суду надійшло 443 заяви від суддів місцевих загальних судів, територіальну підсудність яких було змінено внаслідок агресії рф. Щодо 298 суддів місцевих загальних судів головою Верховного Суду вже ухвалено рішення про їх відрядження до інших судів. При цьому, як зазначили у Верховному Суді, заяви про тимчасове відрядження від суддів судів, які опинилися в зоні бойових дій, продовжують надходити до Верховного Суду. Щодо суддів спеціалізованих судів, які опинилися в окупації або в зоні активних бойових дій, то станом на 22 серпня до Верховного Суду надійшло 11 заяв про переведення від суддів господарських судів Херсонської, Миколаївської та Харківської областей [3]. При цьому важливо відмітити, що введення на території України воєнного стану не зупинило перебіг процесуальних строків у судових справах. Однак ще на початку повномасштабного вторгнення Верховний Суд у своїх повідомленнях на сайті Судової влади України зауважував, що запровадження воєнного стану на території України є поважною причиною для поновлення процесуальних строків. При цьому аналіз судової практики засвідчує, що саме лише посилання на факт впровадження на території України воєнного стану не є безумовною підставою для поновлення процесуального строку у справі [4].

Ще на початку дії правового режиму воєнного стану Рада суддів України у своїх рекомендаціях судам зазначала про необхідність по можливості відкладати розгляд справ, за винятком невідкладних судових розглядів (взяття під варту, продовження строків тримання під вартою) та знімати їх з розгляду, зважаючи на те, що велика кількість учасників судового процесу не мають змогу прибути до суду через небезпеку для життя або не можуть подати заяву про відкладення розгляду справи чи про розгляд справи у режимі відеоконференції у зв'язку із роботою на об'єктах критичної інфраструктури, вступом до лав Збройних сил України, територіальної оборони тощо. Однак, наразі, суди, які розташовані на безпечних на цей час територіях, продовжують розгляд у судових засіданнях цивільних, адміністративних та господарських справ [4].

Не можна не звернути увагу на кадровому дефіциті у судах. Як зауважив Г. Усик, сьогодні тенденція досить тривожна. Втрачаємо найбільш досвідчених і професійно підготовлених суддів віком 45–50 років, перспектива заміни яких найближчим часом є досить примарною. Протягом січня – серпня 2024 року Вища рада правосуддя ухвалила рішення про звільнення 186 суддів, з яких у відставку і за власним бажанням звільнено 162 судді, упродовж минулого (2023) – 325 суддів. За січень – серпень 2024 року Вища рада правосуддя ухвалила рішення про внесення Президентові України подання про призначення до місцевих судів 399 суддів. Президент видав укази про призначення 329 суддів. Отже, кількість звільнених суддів переважає кількість призначених. Голова ВРП звернув увагу, що наразі дуже низький рівень участі кандидатів у конкурсі на посади суддів. Наприклад, якщо раніше на зайняття однієї посади судді в апеляційних судах претендували 9–10 осіб, то на сьогодні дуже мало – 3–4 кандидати. Водночас виникає питання, чи готові ці юристи до надзвичайно інтенсивної роботи, яка, крім того, є публічною, що накладає додаткові обмеження на суддю [5]. Тож, нестача суддів у системі унеможливлює оперативний розгляд нових проваджень. Коли кожного дня суддя отримує десятки нових справ, фізично неможливо впоратися з ними одночасно. Такий стан справ позначається і на якості розгляду проваджень. Для того, щоб забезпечити належний розгляд кожної справи, судді необхідно ретельно організувати процес, уважно вивчити аргументи обох сторін, проаналізувати відповідні норми законодавства, дослідити судову практику, провести засідання та прийняти обґрунтоване рішення. Окрім того, через нестачу часу, обумовлену кадровим дефіцитом, судді не мають можливості виконувати всі ці завдання в повному обсязі. Ситуацію ускладнюють часті зміни у законодавстві, за якими суддям доводиться постійно стежити, та різні підходи до їхнього тлумачення [6].

Крім того, варто погодитись із позицією В.О. Коверзнева та О.С. Шеремет. Автори вказують, що процесуальне законодавство України, яке визначає процедуру розгляду судами справ у порядку господарського, ад-міністративного та цивільного судочинства, має недоліки, що не забезпечують можливість здійснення правосуддя

ISSN 1995-6134

в умовах воєнного стану загальними судами, які опинилися в зоні воєнного конфлікту, в окупації або в оточенні. Зазначене свідчить про необхідність його вдосконалення та введення додаткових норм, що дозволяють загальним судам переходити на час воєнного стану на паперову форму діловодства, здійснення ними судочинства, а також комунікації з учасниками судових процесів і між судами, запроваджують тимчасовий мораторій на внесення ухвалених у цей період судових рішень до Єдиного реєстру судових рішень [7].

Висновки

Серед систематичних проблем у забезпеченні правосуддя в умовах воєнного стану є наступні:

1) адміністративно-правові проблеми: фрагментарність нормативного регулювання адміністративно-правового забезпечення судочинства в умовах воєнного стану, що знижує правову визначеність і передбачуваність судової практики; ускладнення виконання судових рішень, зокрема щодо майнових спорів, рішень проти державних органів або на територіях ведення активних бойових дій; наявність певних колізій між конституційними гарантіями прав людини та спеціальними нормами воєнного стану; недостатня урегульованість питання моніторингу ефективності судочинства; фактичне зниження ефективності адміністративних гарантій незалежності суду, зокрема щодо політичного тиску;

2) організаційні проблеми: територіальні переміщення судів, що обумовлено веденням бойових дій та окупацією територій; кадровий дефіцит у судах; порушення стабільності судової інфраструктури (знищення або пошкодження будівель судів, втрата матеріалів справ); обмеженість технічних і цифрових ресурсів для повноцінного здійснення дистанційного судочинства; перевантаження судів; зростання безпекових ризиків для незалежності суддів, які в тому числі пов'язані із воєнною цензурою та суспільним тиском в умовах війни.

Конфлікт інтересів

Авторка заявляє про відсутність конфлікту інтересів, що міг би вплинути на результати цього дослідження.

Вдячність

Дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19/conv#Text
2. Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: Указ Президента України від 11.06.2021 № 231/2021. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021/conv#Text
3. З районів бойових дій до інших судів переведено вже 343 судді - Верховний Суд. https://sud.ua/uk/news/publication/247489-iz-rayonov-boevykh-deystviy-v-drugie-sudy-perevedeny-uzhe-343-sudi-verkhovnyy-sud
4. Судочинство під час війни: як воєнний стан вплинув на розгляд судових справ? https://golaw.ua/ua/insights/publication/sudochinstvo-pid-chas-vijni-yak-voyennij-stan-vplinuv-na-rozglyad-sudovih-sprav/
5. Усик Г. Вітчизняна судова система працює у критичних умовах через значний дефіцит суддівських кадрів. https://hcj.gov.ua/news/vitchyznyana-sudova-systema-pracyuye-u-krytychnyh-umovah-cherez-znachnyy-deficyt-suddivskyh
6. Гулько Б. Через дефіцит кадрів у судах України збільшилася кількість звернень до ЄСПЛ, але якість розгляду справ страждає. https://zmina.info/news/cherez-deficzyt-kadriv-u-sudah-ukrayiny-zbilshylasya-kilkist-zvernen-do-yespl-ale-yakist-rozglyadu-sprav-strazhdaye/
7. Коверзнев В. О., Шеремет О. С. Проблеми судового захисту прав осіб в умовах воєнного стану. *Економіка та право.* 2022. № 2. С. 25–30. https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.02.025

REFERENCES

1. *Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu* [On the Legal Regime of Martial Law]. Zakon Ukrainy (12.05.2015 No. 389-8). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19/conv#Text (in Ukr.).
2. *Pro Stratehiiu rozvytku systemy pravosuddia ta konstytutsiinoho sudochynstva na 2021–2023 roky* [On the Strategy for the Development of the Justice System and Constitutional Judiciary for 2021–2023]. Ukaz Prezydenta Ukrainy (11.06.2021 No. 231/2021). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021/conv#Text (in Ukr.).

3. *Z raioniv boiovykh dii do inshykh sudiv perevedeno vzhe 343 suddi – Verkhovnyi Sud* [343 judges have already been transferred from combat zones to other courts – Supreme Court]. https://sud.ua/uk/news/publication/247489-iz-rayonov-boevykh-deystviy-v-drugie-sudy-perevedeny-uzhe-343-sudi-verkhovnyy-sud (in Ukr.).
4. *Sudochynstvo pid chas viiny: yak voiennyi stan vplynuv na rozghliad sudovykh sprav?* [Judicial proceedings during the war: how has martial law affected the consideration of court cases?]. https://golaw.ua/ua/insights/publication/sudochinstvo-pid-chas-vijni-yak-voyennij-stan-vplinuv-na-rozglyad-sudovih-sprav/ (in Ukr.).
5. Usyk, H. *Vitchyzniana sudova systema pratsiuie u krytychnykh umovakh cherez znachnyi defitsyt suddivskykh kadriv* [The domestic judicial system operates under critical conditions due to a significant shortage of judicial personnel]. https://hcj.gov.ua/news/vitchyznyana-sudova-systema-pracyuye-u-krytychnyh-umovah-cherez-znachnyy-deficyt-suddivskyh (in Ukr.).
6. Hulko, B. *Cherez defitsyt kadriv u sudakh Ukrainy zbilshylasia kilkist zvernen do YeSPL, ale yakist rozghliadu sprav strazhdaie* [Due to staff shortages in Ukrainian courts, the number of applications to the ECtHR has increased, but the quality of case consideration is suffering]. https://zmina.info/news/cherez-deficzyt-kadriv-u-sudah-ukrayiny-zbilshylasya-kilkist-zvernen-do-yespl-ale-yakist-rozglyadu-sprav-strazhdaye/ (in Ukr.).
7. Koverznev, V. O., & Sheremet, O. S. (2022). Problemy sudovoho zakhystu prav osib v umovakh voiennoho stanu [Problems of judicial protection of individual rights under martial law]. *Ekonomika ta pravo,* (2), 25–30. https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.02.025 (in Ukr.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:
Форум права: 84 pp. 100–105 (4).

Related identifiers:
10.5281/zenodo.17347751

http://forumprava.pp.ua/files/100-105-2025-4-FP-Zaitseva_14.pdf

http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2025_4_14.pdf

License (for files):
Creative Commons Attribution 4.0 International

Received: 22.10.2025
Accepted: 18.11.2025
Published: 21.11.2025
Available online: 21.11.2025

Cite as:

Зайцева, М. С. (2025). Проблеми адміністративно-правового та організаційного забезпечення правосуддя в умовах дії правового режиму воєнного стану. *Форум Права, 84*(4), 100-105. http://doi.org/10.5281/zenodo.17347751

Zaitseva, M. S. (2025). Problemy administratyvno-pravovoho ta orhanizatsiynoho zabezpechennya pravosuddya v umovakh diyi pravovoho rezhymu voyennoho stanu [Problems of Administrative-Legal and Organizational Support of Justice under the Legal Regime of Martial Law]. *Forum Prava, 84*(4), 100–105. http://doi.org/10.5281/zenodo.17347751